

DZIENNIK POCZTY I TELEKOMUNIKACJI

WARSZAWA, 5 maja 1954 r.

Nr 14

Poz. 120-130

TREŚĆ:

I

ZARZĄDZENIA

Ministra Poczty i Telegrafów:

- Poz.
120. z 19 czerwca 1954 r. w sprawie częściowej zmiany listowej taryfy pocztowo-lotniczej.
121. z 16 czerwca 1954 r. o pobieraniu dopłat za nieopłacone lub niedostatecznie opłacone przesyłki listowe w obrocie zagranicznym.
122. z 16 czerwca 1954 r. uzupełniające zarządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 19 października 1951 r. w sprawie tabeli i zasad zaszerzgowania niektórych kategorii pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.
123. z 16 czerwca 1954 r. w sprawie ustalenia zasad wynagradzania dyrektorów wojewódzkich zarządów łączności w państwowym przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

II

ZARZĄDZENIA WEWNĘTRZNE

Ministra Poczty i Telegrafów:

- Poz.
124. z 3 czerwca 1954 r. w sprawie trybu dokonywania zmian w planach przerobu przedsiębiorstw podległych Centralnemu Zarządowi Budownictwa Łączności.
125. z 31 maja 1954 r. w sprawie stosowania kar umownych w budownictwie telekomunikacyjnym za niedotrzymanie warunków umowy o wykonanie robót budowlano-montażowych.
126. z 19 czerwca 1954 r. w sprawie zmiany regulaminu o obsłudze książeczek oszczędnościowych P.K.O.
127. z 11 czerwca 1954 r. w sprawie zmiany regulaminu o obsłudze książeczek oszczędnościowych P.K.O.

OKÓLNIKI:

128. Znak TR 32/k.54. Instrukcja o obsłudze sieci telegraficznej łącznicowej (skomutatyżowanej) użytku publicznego.

KOMUNIKATY:

129. Znak PP 312.54. Uzupełnienie spisu władz i urzędów.
130. Znak PRZ 442. Kurs przeliczenia kwot przekazowych w obrocie międzynarodowym.

I

ZARZĄDZENIA MINISTRA POCZTY I TELEGRAFÓW:

120.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 19 czerwca 1954 r. w sprawie częściowej zmiany listowej taryfy pocztowo-lotniczej.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. z 1933 r. nr 63, poz. 481) zarządza się, co następuje:

§ 1. W listowej taryfie pocztowo-lotniczej ogłoszonej w załączniku do zarządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 4 lutego 1954 r. w sprawie listowej taryfy pocztowo-lotniczej w obrocie zagranicznym (Dz. P. i T. Nr 5, poz. 37) wprowadza się następujące zmiany:

W części „Spis krajów”

- 1) W poz. Czechosłowacja, w rubr. „pozycja taryfy” liczbę „1” zastępuje się liczbą „1a”.
- 2) W poz. Dodekanez, w rubr. „pozycja taryfy” liczbę „2” zastępuje się liczbą „3”.
- 3) Skreśla się pozycje: Formoza, Indochiny, Kambodża, Laos, Palestyna, Taiwan.

W części „Przesyłki listowe — Obrót zagraniczny”.

- 4) W poz. 1 rubr. 2 po wyrazach „z wyjątkiem” dodaje się „Czechosłowacji”.
- 5) Po poz. 1 wprowadza się nową pozycję 1a o następującym brzmieniu:

1	2	3	4	5
1a	Czechosłowacja	LC AO K	x) 50 g 50 g	x) 20 15

x) Nie pobiera się dodatkowych opłat bez względu na wagę przesyłki.

6) W poz. 23, rub. 2 skreśla się „Palestyna — miasta należące do państwa Izrael”.

7) W poz. 24, rub. 2 skreśla się „Taiwan — Formoza”.

8) W poz. 27, rub. 2 otrzymuje brzmienie „Vietnam — republika ludowa”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister: wz. W. Billig Podsekretarz Stanu

121.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 czerwca 1954 r. o pobieraniu dopłat za nieopłacone lub niedostatecznie opłacone przesyłki listowe w obrocie zagranicznym.

Na podstawie art. 18, ust. 1. ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. z 1933 r. Nr 63, poz. 481) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zestawieniu opłat pobieranych za przesyłki listowe do Polski, zawartym w załączniku do zarządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 30 maja 1953 r. (Dz. P. i T. Nr. 21, poz. 215) wprowadza się następujące zmiany:

1. w pozycji „Afryka Zachodnia Francuska”, str. 205: w kol. 12 skreśla się wyraz 35 f,
2. w pozycji „Afryka zachodnia hiszpańska”, str. 205: w kol. 3 liczbę 22,5 zastępuje się liczbą 15
 „ 4 liczbę 2 zastępuje się liczbą 3
 „ 5 liczbę 1,25 zastępuje się liczbą 2
 „ 6 liczbę 1,25 zastępuje się liczbą 2
 „ 7 liczbę 50 zastępuje się liczbą 70
 „ 8 liczbę 50 zastępuje się liczbą 70
 „ 9 liczbę 25 zastępuje się liczbą 35
 „ 10 wyrazy „1 p. min. 4 p” zastępuje się wyrazami „1,5 p min 6 p”
 „ 11 liczbę 2,50 zastępuje się liczbą 5
 „ 12 dopisuje się wyraz 4p.
3. w pozycji „Ameryka St. Zjednoczone”, str. 205: w kol. 3 liczbę 9 zastępuje się liczbą 5,6
 „ 4 liczbę 5 zastępuje się liczbą 8
 „ 5 liczbę 3 zastępuje się liczbą 4
 „ 6 liczbę 3 zastępuje się liczbą 4
 „ 11 wyrazy „40 c. odb. 5 c” zastępuje się wyrazami „55 c odb. 10 c”.
4. w pozycji „Antigoa”, str. 206: w kol. 10 wyrazy „2 d min 10 d” zastępuje się wyrazami „4 c. min. 16 c”.
5. w pozycji „Argentyna”, str. 206: w kol. 3 liczbę 1 zastępuje się liczbą 0,9
 „ 4 liczbę 45 zastępuje się liczbą 50
 „ 5 liczbę 25 zastępuje się liczbą 30
 „ 6 liczbę 25 zastępuje się liczbą 30
 „ 11 wyrazy 60 c zastępuje się wyrazami 1,30 d
 „ 12 wyrazy 70 c zastępuje się wyrazami 1,50 d.

6. w pozycji „Birna”, str. 206:
w kol. 11 dopisuje się wyrazy „25 p. odb. 19 p”.
7. w pozycji „Borneo”, str. 207:
w kol. 3 liczbę 2,5 zastępuje się liczbą 2,2
„ 4 liczbę 18 zastępuje się liczbą 20
„ 5 liczbę 10 zastępuje się liczbą 12
„ 6 liczbę 10 zastępuje się liczbą 12.
8. w pozycji „Cejlon”, str. 207:
w kol. 11 liczbę 25 zastępuje się liczbą 30.
9. w pozycji „Chili”, str. 207:
w kol. 3 liczbę 0,2 zastępuje się liczbą 4,5
„ 4 wyrazy 2,50 d zastępuje się liczbą 10
„ 5 wyrazy 1,50 d zastępuje się liczbą 6
„ 6 wyrazy 50 d zastępuje się liczbą 6
„ 7 ————— dopisuje się wyrazy 2 d
„ 8 ————— dopisuje się wyrazy 2 d
„ 9 wyrazy 25 c zastępuje się wyrazami 1 d
„ 11 wyrazy „2,50 d. odb. 2,50 d” zastępuje się wyrazami „14 d odb. 10 d”
„ 12 liczbę 5 zastępuje się liczbą 20.
10. W pozycji „Dziewicze Wyspy”, str. 208:
w kol. 10 wyrazy „2 d. min 10 d” zastępuje się wyrazami „3 c. min 16 c”.
11. W pozycji „Egipt”, str. 208:
w kol. 3 liczbę 1,4 zastępuje się liczbą 1,2
„ 4 liczbę 32 zastępuje się liczbą 37
„ 5 liczbę 20 zastępuje się liczbą 22
„ 6 liczbę 20 zastępuje się liczbą 22
„ 7 liczbę 12 zastępuje się liczbą 15
„ 8 liczbę 6 zastępuje się liczbą 8.
12. W pozycji „Erytrea”, str. 208:
w kol. 3 liczbę 1,1 zastępuje się liczbą 1,8
„ 4 liczbę 40 zastępuje się liczbą 25
„ 5 liczbę 25 zastępuje się liczbą 15
„ 6 liczbę 25 zastępuje się liczbą 15
„ 8 liczbę 10 zastępuje się liczbą 5
„ 10 — dopisuje się wyrazy „10 c min 50 c”
„ 11 wyrazy „45 c. odb. 45 c” zastępuje się wyrazami „35 c. odb. 25 c”.
13. W pozycji „Falkland”, str. 208:
w kol. 3 liczbę 15 zastępuje się liczbą 9
„ 4 liczbę 3 zastępuje się liczbą 5
„ 5 liczbę 2 zastępuje się liczbą 3
„ 6 liczbę 2 zastępuje się liczbą 3
„ 7 liczbę $\frac{1}{2}$ zastępuje się liczbą 2
„ 8 liczbę $\frac{1}{3}$ zastępuje się liczbą 1
„ 10 liczbę 1 zastępuje się liczbą 2
„ 10 liczbę 5 zastępuje się liczbą 10.
14. W pozycji „Filipiny”, str. 208:
w kol. 6 wyrazy 6 c. zastępuje się wyrazami 10 c
„ 10 — dopisuje się wyrazy „6 c odb. 36 c”.
15. W pozycji „Gwinea hiszpańska”, str. 209:
w kol. 3 liczbę 22,5 zastępuje się liczbą 15
„ 4 liczbę 2 zastępuje się liczbą 3
„ 5 wyrazy 1,25 p. zastępuje się wyrazami 2 p
„ 6 wyrazy 1,25 p. zastępuje się wyrazami 2 p
„ 7 liczbę 50 zastępuje się liczbą 70
„ 8 liczbę 50 zastępuje się liczbą 70
„ 9 liczbę 25 zastępuje się liczbą 35
„ 10 wyrazy „1 p. min 4 p” zastępuje się wyrazami „1,50 p. min 6 p”
„ 11 wyrazy 2,50 p. zastępuje się wyrazami 5 p.
16. W pozycji „Hiszpania”, str. 210:
w kol. 3 liczbę 22,5 zastępuje się liczbą 15
„ 4 liczbę 2 zastępuje się liczbą 3
„ 5 wyrazy 1,25 p. zastępuje się wyrazami 2 p.
„ 6 wyrazy 1,25 p. zastępuje się wyrazami 2 p.
„ 7 liczbę 50 zastępuje się liczbą 70
„ 8 liczbę 50 zastępuje się liczbą 70
„ 9 liczbę 25 zastępuje się liczbą 35
„ 10 wyrazy „1 p. min 4 p” zastępuje się wyrazami „1,50 p min 6 p”
„ 11 wyrazy 2,50 p. zastępuje się wyrazami 5 p.
17. W pozycji „Holandia” (Pays Bas), str. 210:
w kol. 3 liczbę 2,2 zastępuje się liczbą 1,8
„ 4 liczbę 20 zastępuje się liczbą 25
„ 5 liczbę 12 zastępuje się liczbą 15
„ 6 liczbę 12 zastępuje się liczbą 15
„ 7 liczbę 4 zastępuje się liczbą 5
„ 8 liczbę 4 zastępuje się liczbą 5
„ 9 liczbę 2 zastępuje się liczbą 3
„ 10 liczbę 8 zastępuje się liczbą 10
„ 10 liczbę 40 zastępuje się liczbą 50
- „ 11 liczbę 15 zastępuje się liczbą 20
„ 11 liczbę 25 zastępuje się liczbą 35.
18. W pozycji „Islandia”, str. 210:
w kol. 4 wyrazy 1,50 c zastępuje się wyrazami 1,75 c
„ 5 wyrazy 90 a zastępuje się wyrazami 1 c
„ 6 wyrazy 90 a zastępuje się wyrazami 1 c
„ 7 liczbę 60 zastępuje się liczbą 70
„ 8 liczbę 30 zastępuje się liczbą 35.
19. W pozycji „Izrael”, str. 210:
w kol. 3 liczbę 0,5 zastępuje się liczbą 0,4
„ 4 liczbę 95 zastępuje się liczbą 120
„ 5 liczbę 55 zastępuje się liczbą 70
„ 6 liczbę 55 zastępuje się liczbą 70
„ 7 liczbę 40 zastępuje się liczbą 50
„ 8 liczbę 20 zastępuje się liczbą 25
„ 10 wyrazy „40 p. min 185 p” zastępuje się wyrazami „50 p. min 240 p”
„ 11 wyrazy 60 p. odb 50 p. zastępuje się wyrazami „100 p. odb 100 p”
„ 12 liczbę 95 zastępuje się liczbą 200.
20. W pozycji „Jordania”, str. 211:
w kol. 7 dopisuje się wyrazy 4 f
„ 8 dopisuje się wyrazy 4 f.
21. W pozycji „Kanada”, str. 211:
w kol. 3 liczbę 9 zastępuje się liczbą 7,5
„ 4 liczbę 5 zastępuje się liczbą 6
„ 5 liczbę 3 zastępuje się liczbą 4
„ 6 liczbę 3 zastępuje się liczbą 9.
22. W pozycji „Libia”, str. 212:
w kol. 2 literę „m” zastępuje się wyrazem „mils”
„ 3 liczbę 2,2 zastępuje się liczbą 1,5
„ 4 liczbę 20 zastępuje się liczbą 30
„ 5 liczbę 12 zastępuje się liczbą 18
„ 6 liczbę 12 zastępuje się liczbą 18
„ 7 liczbę 5 zastępuje się liczbą 10
„ 10 wyrazy „8 m min 40 m” zastępuje się wyrazami „10 mils. min 60 mils
„ 11 wyrazy „20 m. odb. 20 m” zastępuje się wyrazami „40 mils. min 30 mils
„ 12 liczbę 35 zastępuje się liczbą 70.
23. W pozycji „Luksemburg”, str. 212:
w kol. 12 liczbę 7 zastępuje się liczbą 8.
24. W pozycji „Madagaskar”, str. 212:
w kol. 12 skreśla się wyrazy 35 f.
25. W pozycji „Marok, strefa hiszpańska”, str. 212:
w kol. 3 liczbę 22,5 zastępuje się liczbą 15
„ 4 wyrazy 2 p zastępuje się wyrazami 3 p.
„ 5 wyrazy 1,25 p zastępuje się wyrazami 2 p.
„ 6 wyrazy 1,25 p. zastępuje się wyrazami 2 p.
„ 7 wyrazy 50 c zastępuje się wyrazami 70 c
„ 8 wyrazy 50 c zastępuje się wyrazami 70 c
„ 10 wyrazy „1 p. min 4 p” zastępuje się wyrazami „1,50 p. min 6 p”
„ 11 wyrazy 2,50 p. zastępuje się wyrazami 5 p.
26. W pozycji „Montserrat”, str. 213:
w kol. 10 wyrazy „2 d — min 10 d” zastępuje się wyrazami „4 c min. 16 c”.
27. W pozycji „Norwegia”, str. 213:
w kol. 9 liczbę 20 zastępuje się liczbą 10
„ 9 liczbę 10 zastępuje się liczbą 5.
28. W pozycji „Panama”, str. 214:
w kol. 3 liczbę 7,5 zastępuje się liczbą 6,4
„ 4 wyrazy 6 c zastępuje się wyrazami 7 c
„ 5 wyrazy 3 c zastępuje się wyrazami 4 c
„ 6 wyrazy 3 c zastępuje się wyrazami 4 c
„ 7 wyrazy 2 c zastępuje się wyrazami 3 c
„ 8 wyrazy 1 c zastępuje się wyrazami 1 $\frac{1}{2}$ c
„ 11 wyrazy „10 c. odb 5 c” zastępuje się wyrazami „13 c. odb 10 c”.
29. W pozycji „Pakistan”, str. 214:
w kol. 11 liczbę 3 zastępuje się liczbą 4.
30. W pozycji „Somali włoskie”, str. 215:
w kol. 11 wyraz 190 zastępuje się wyrazem 90 c.
31. W pozycji „Sudan”, str. 215:
w kol. 9 liczbę 9 zastępuje się liczbą 5
„ 11 liczbę 20 zastępuje się liczbą 30.
32. W pozycji „Wenezuela”, str. 217:
w kol. 7 liczbę 15 zastępuje się liczbą 7,5
„ 10 liczbę 70 zastępuje się liczbą 75.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie w siedem dni po ogłoszeniu.

Minister: wz. W. Billig Podsekretarz Stanu

122.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 czerwca 1954 r. uzupełniające zarządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 19 października 1951 r. w sprawie tabeli i zasad zaszeregowania niektórych kategorii pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Na podstawie § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 października 1951 r. w sprawie uposażenia niektórych kategorii pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz. U. Nr. 64, poz. 438) zarządza się, co następuje:

§ 1. Tabelę zaszeregowania „T” oraz wykaz stanowisk o nienormowanym czasie pracy stanowiące załączniki Nr 1 i 2 do zarządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 19 października 1951 r. w sprawie tabeli i zasad zaszeregowania niektórych kategorii pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz. P. i T. z 1952 r., Nr 9, poz. 115) uzupełnia się nowymi następującymi stanowiskami:

stanowisko	Grupa uposaż.
1) Gł. inżynier — I z-ca dyrektora woj. zarządu łączności	IX/T — X/T
2) Zastępca gł. inżyniera w woj. zarządzie łączności, dyrektor urz. telekomunikacyjnego pozaklasowego	VIII/T — IX/T
3) Zastępca dyrektora urzędu telekomunikacyjnego pozaklasowego, naczelnik urzędu telekomunikacyjnego I kl., kierownik woj. wydziału instalacyjno-reмонтowego łączności	VII/T — VIII/T
4) Naczelnik powiatowego zarządu łączności	VI/T — VIII/T
5) Zastępca naczelnika urzędu telekomunikacyjnego I kl., kierownik wydziału techn. i ruchu w urzędzie telekom. pozaklasowym	VI/T — VII/T
6) Zastępca naczelnika powiatowego zarządu łączności (przy organizacyjnie ustalonym stanowisku jednego zastępcy), zastępca naczelnika powiatowego zarządu łączności do spraw pocztowych, zastępca naczelnika powiat. zarządu łączności do spraw telekomunikacyjnych	V/T — VII/T
7) Zastępca naczelnika powiatowego zarządu łączności do spraw radiofonicznych	V/T — VI/T
8) Kierownik wydziału opłat abonentowych w urzędzie telekomunikac. pozaklas., kierownik oddziału technicznego: w urzędzie telekomunikac. w powiatowym zarządzie łączności i w woj. wydziale instalacyjno-reмонтowym łączności	V/T — VI/T
9) Kierownik oddziału ruchu w urzędzie telekomunik., kierownik oddziału ruchu telekomunikac. w powiatowym zarządzie łączności, zastępca naczelnika woj. składnicy zaopatrzenia łączności	IV/T — V/T

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1954 r.

Minister: prof. dr inż. W. Szymanowski

123.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 czerwca 1954 r. w sprawie ustalenia zasad wynagradzania dyrektorów wojewódzkich zarządów łączności w państwowym przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

W porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, zarządza się, co następuje:

§ 1. Dla dyrektorów wojewódzkich zarządów łączności ustala się wynagrodzenie według II S kategorii tabeli płac, przewidzianej uchwałą Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1950 r.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1954 r.

Minister: prof. dr inż. W. Szymanowski

II

ZARZĄDZENIA WEWNĘTRZNE
Ministra Poczty i Telegrafów:

124.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 3 czerwca 1954 r. w sprawie trybu dokonywania zmian w planach przerobu przedsiębiorstw podległych Centralnemu Zarządowi Budownictwa Łączności.

Na podstawie uchwały Nr. 148/54 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1954 r. w sprawie trybu dokonywania zmian w planie inwestycyjnym i w planie budownictwa oraz instrukcji Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 1954 r. w sprawie trybu dokonywania zmian w planie inwestycyjnym i w planie budownictwa oraz w planach sfinansowania inwestycji zarządza się, co następuje:

§ 1. Roczne zadania produkcyjne przedsiębiorstw podległych C.Z.B.Ł. ustalone w zatwierdzonym planie techniczno - produkcyjno - finansowym na rok 1954 obejmują:

1. wszystkie przyjęte we właściwym trybie zlecenia i podzlecenia,

2. rezerwę zadań produkcyjnych ustaloną w planie rocznym.

§ 2. Przedsiębiorstwa podległe C.Z.B.Ł. mają prawo do przyjmowania dalszych zleceń i podzleceń oraz powiększenia zakresu dotychczasowych zleceń do wysokości kwoty zadań produkcyjnych ustalonych w zatwierdzonym planie na 1954 r. tj. do całkowitego wyczerpania kwoty rezerwy ustalonej w planie rocznym.

§ 3. 1. Roboty przyjęte do wykonania w trybie dodatkowych zleceń i podzleceń oraz powiększenia zakresu dotychczasowych zleceń, których wartość mieści się w sumie zatwierdzonych rocznych zadań produkcyjnych — należy traktować jako roboty planowe.

2. Roboty przyjęte do wykonania w trybie dodatkowych zleceń lub podzleceń, ewentualnie z tytułu powiększenia zakresu dotychczasowych zleceń, których wartość wykracza poza sumę rocznych zadań produkcyjnych ustalonych w planie na 1954 r. — należy traktować jako roboty dodatkowe.

§ 4. Do wyrażenia zgody na włączenie do programu produkcji nowych zleceń i podzleceń lub na zwiększenie zakresu dotychczasowych zleceń i podzleceń o których mowa w § 3 pkt. 2 są właściwe następujące organa:

1. Dyrektor przedsiębiorstwa podległego C.Z.B.Ł. w granicach do 5% powyżej zadań produkcyjnych, ustalonych planem rocznym przedsiębiorstwa z tym jednak, że wartość robot objętych tymi zleceniami (podzleceniami) przewidziana do wykonania w poszczególnych kwartałach nie przekroczy: w kwartale bieżącym — 5% zadań aktualnego planu kwartalno-miesięcznego, w kwartałach następnych — 5% zadań ustalonych w przekrojach kwartalnych planu rocznego.

2. Dyrektor C.Z.B.Ł. — w granicach do 5% powyżej zadań produkcyjnych ustalonych zbiorczym planem rocznym Centralnego Zarządu Budownictwa Łączności z zachowaniem warunków pkt. 1 co do nieprzekroczenia 5% zadań ustalonych dla poszczególnych kwartałów w odpowiednich planach zbiorczych.

Zmiany programu produkcji oraz ewentualnie wynikające z nich dodatkowe zadania produkcyjne należy uwzględniać w planach kwartalno-miesięcznych.

§ 5. W związku z tym, że wszelkie zmiany w planie inwestycyjnym powodujące zwiększenie, zmniejszenie lub skreślenie robót wykonywanych przez przedsiębiorstwa podległe C.Z.B.Ł. wymagają zgody odnośnych przedsiębiorstw — inwestorzy mają obowiązek uzyskania na formularzach według wzoru Nr. 1 lub Nr. 3 stanowiących załącznik Nr. 1 i 2 do niniejszego zarządzenia — oświadczenia przedsiębiorstwa o przyjęciu nowego zlecenia lub wyrażenia zgody na rozszerzenie bądź zmianę dotychczasowego zlecenia (patrz § 6).

§ 6. W oświadczeniu należy stwierdzić, że:

1. przedsiębiorstwo może wykonać dodatkowe roboty w granicach posiadanych materiałów, stanu zatrudnienia i funduszu płac, co jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na przyjęcie robót do wykonania, lub

2. że przyjęcie robót do wykonania uzależnia się od otrzymania dodatkowych materiałów, zwiększenia stanu zatrudnienia lub funduszu płac w określonej wysokości, co jest równoznaczne z odmową przyjęcia robót,

3. bądź, że z uwagi na specyfikę danych robót przedsiębiorstwo nie jest w stanie ich wykonać.

Oświadczenia, o których mowa wyżej, podpisuje dyrektor przedsiębiorstwa.

Organ wyrażający zgodę na przyjęcie do wykonania robót winien wziąć pod uwagę realne możliwości ich wykonania w zakresie i terminach przewidzianych we wniosku inwestora.

Odmowa wyrażenia zgody powinna być uzasadniona na piśmie.

§ 7. Jeżeli zmiana w planie inwestycyjnym powoduje konieczność całkowitego lub częściowego skreślenia zleceń na roboty będące w trakcie wykonywania, inwestor zobowiązany jest przed złożeniem wniosku o zmianę w planie inwestycyjnym uzgodnić z wykonawcą wartość oraz zakres robót, jakie mają być wykonane, jak również termin ich zakończenia.

§ 8. Celem przeprowadzenia bieżącej ewidencji zleceń i podzleceń przyjmowanych w ramach posiadanej rezerwy w planie rocznym, jak również przyjmowanych w granicach do 5% powyżej zadań produkcyjnych, ustalonych planem rocznym — zobowiązuje się przedsiębiorstwa podległe C.Z.B.Ł. do prowadzenia bieżącej rejestracji w/w zleceń wg wzoru stanowiącego załącznik Nr. 3.

Minister: prof. dr inż. W. Szymanowski

(Załącznik Nr 1 do zarządzenia Min. P. i T. z dnia 3.VI. 54 r. — Dz. P. i T. Nr 14, poz. 124).

Załącznik Nr. 1 do instrukcji Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 14.4. 1954 r.

Wzór Nr. 1

Wniosek
o dokonanie zmian w tytułach Planu Inwestycyjnego

1. Wnosi się o:

1) zmniejszenie (skreślenie) tytułu ..... (brzmienie tytułu)

Nr. tytułu ..... grupa ..... Inwestor centralny .....
inwestor naczelný ..... inwestor bezpośredni .....

L. p.	Wyszczególnienie	Aktualny limit		Zmniejszenie		Limit ogółem po zmianach	
		ogółem	w tym rob. bud. mont.	ogółem	w tym rob. bud. mont.	ogółem	w tym rob. bud. mont.
1	2	3	4	5	6	7	8
	Limit całego tytułu w tym: 1. składnik a) 2. " b) 3. " c) itd.						

2. Zwiększenie (włączenie) tytułu ..... (brzmienie tytułu)

Nr. tytułu .... grupa ..... inwestor centralny ..... inwestor naczelný ..... inwestor bezpośredni .....

L. p.	Wyszczególnienie	Aktualny limit		Zwiększenie		Limit ogółem po zmianach	
		ogółem	w tym rob. bud. mont.	ogółem	w tym rob. bud. mont.	ogółem	w tym rob. bud. mont.
1	2	3	4	5	6	7	8
	Limit całego tytułu w tym: 1. składnik a) 2. " b) 3. " c) itd.						

Oddział Banku ..... stwierdza, że w tytule Nr. .... brzmienie ..... została zablokowana kwota limitu inwestycyjnego w wysokości ..... zł.

podpis oddz. banku

Wykonawca . . . . . wyraża zgodę na dokonanie zmniejszenia w zakresie robót budowlano-montażowych *).

Wykonawca . . . . . wyraża zgodę na dokonanie zwiększenia w zakresie robót budowlano-montażowych i stwierdza, że posiada zapewnione zaopatrzenie materiałowe, odpowiedni stan zatrudnienia i funduszu płac — lub wyraża zgodę pod warunkiem otrzymania następujących materiałów . . . . .

zwiększenie stanu zatrudnienia o . . . . . osób oraz zwiększenie planu funduszu płac o zł . . . . .*)

.....
 (Podpis wykonawcy
 lub jednostki nadrzędnej)

Równocześnie przedkłada się . . . . . wniosek o zmianę w zbiorczym planie sfinansowania inwestycji *).

Stwierdza się, że powyższy wniosek o zmianę limitu inwestycyjnego nie spowoduje zmian w zbiorczym planie sfinansowania inwestycji *).

II. 1. Równocześnie wnosi się o przeprowadzenie następujących zmian w planie oddawania obiektów inwestycyjnych do użytku:

a) zmianę terminu oddania do użytku na następujących obiektach:
 .....

b) zwiększenie *)
 zmniejszenie zdolności produkcyjnej lub usługowej na następujących obiektach .....

c) zmianę wartości kosztorysowej obiektów oddawanych do użytku:
 ..... tys. zł.
 ..... tys. zł. lub

2. Stwierdza się, że wniosek powyższy nie spowoduje zmian w planie oddawania obiektów do użytku *).

.....
 (podpis wnioskodawcy)

Zatwierdzenie
 zatwierdza się niniejszy wniosek na dokonanie zmian:

- Zmniejszenie *) tytułu inwestycyjnego Nr. ....
- a) Skreślenie
- b) Zwiększenie *) tytułu inwestycyjnego Nr. ....
- Włączenie

.....
 Podpis organu przeprowadzającego
 zmiany

Uwaga: zwiększenie i zmniejszenie winny się bilansować

*) niepotrzebne skreślić

Wnioskodawca

(Załącznik Nr 2 do zarządzenia Min. P. i T. z dnia 3.VI. 54 r. Dz. P. i T. Nr 14, poz. 124).
Załącznik Nr. 3 do instrukcji Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 14.4. 1954 r.
Wzór Nr. 3.

Wniosek
o dokonanie zmian w tytule inwestycyjnym Planu Inwestycyjnego na rok 195..

I. Wnosi się o:
dokonanie zmian w limicie tytułu .....
(brzmienie tytułu)
Nr. tytułu ..... grup .....
Inwestor centralny .....
Inwestor naczelny .....
Inwestor bezpośredni .....

	Limit ogółem przed zmianą		Z m i a n y **)				Limit ogółem po zmianach	
	ogółem	w tym rob. bud. mont.	Zmniejszenie		Zwiększenie		ogółem	w tym rob. bud. mont.
			ogółem	w tym rob. bud. mont.	ogółem	w tym rob. bud. mont.		
Limit tytułu ogółem								
w tym: składnik a)								
" b)								
" c)								
itd.								

Wykonawca ..... wyraża zgodę na dokonanie zmniejszenia w zakresie robót budowlano-montażowych *).
Wykonawca ..... wyraża zgodę na dokonanie zwiększenia w zakresie robót budowlano-montażowych i stwierdza, że posiada zapewnione zaopatrzenie materiałowe, odpowiedni stan zatrudnienia i funduszu płac, lub wyraża zgodę pod warunkiem otrzymania następujących materiałów .....
zwiększenie stanu zatrudnienia o ... osób, oraz zwiększenie planu funduszu płac o zł .....

.....
Podpis wykonawcy lub jednostki nadzórnej.

Równocześnie przedkłada się ..... wniosek o zmianę w zbiorowym planie sfinansowania inwestycji *).
Stwierdza się, że powyższy wniosek o zmianę limitu inwestycyjnego nie spowoduje zmian w zbiorczym planie sfinansowania inwestycji *).

- II. 1. Wnosi się o przeprowadzenie następujących zmian w planie oddawania obiektów inwestycyjnych do użytku:
- a) zmianę terminu oddania do użytku na następujących obiektach: .....
  - b) zwiększenie *) zdolności produkcyjnej lub usługowej na następujących obiektach .....
zmniejszenie .....
  - c) zmianę wartości kosztorysowej obiektów oddawanych do użytku ..... w zł.
2. Stwierdza się, że wniosek powyższy nie spowoduje zmian w planie oddawania obiektów do użytku *).

.....
(podpis wnioskodawcy)

Zatwierdzenie

Zatwierdza się, że niniejszy wniosek na dokonanie zmian:

- a) zmniejszenie *) składnika tytułu inwestycyjnego Nr. ....
skreślenie
- b) zwiększenie *) składnika tytułu inwestycyjnego Nr. ....
włączenie

.....
Podpis organu przeprowadzającego zmiany

*) niepotrzebne skreślić.
**) zmniejszenie, zwiększenie winny się bilansować,

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Min. P. i T.
z dnia 3.VI. 54 r. Dz. P. i T. Nr 14,
poz. 124.

W Y K A Z

przyjętych zleceń w ramach rezerwy ustalonej w planie
oraz zleceń przekraczających roczne zadanie produkcyjne.

L. p.	Data przyjęcia zlecenia	Inwestor Centralny	Generalny wykonawca	Inwestor bezpośredni	Określenie robót	Charakterystyka obiektu				Rezerwa		Zlecenie pozaplanowe	
						Rodzaj budownictwa	Jednostka miary	Ilość jednostek	Limit	W planie rocznym	Pozostałe po uwzględnieniu zlecenia	Wartość robót objętych zleceniami	% narastająco w stosunku do planu
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

125.

Z A R Z A D Z E N I E

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 31 maja 1954 r.

w sprawie stosowania kar umownych w budownictwie telekomunikacyjnym za niedotrzymanie warunków umowy o wykonanie robót budowlano-montażowych.

W oparciu o §§ 90, 97 załącznika Nr 7 do zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 11 stycznia 1952 r. w sprawie zasad i trybu zawierania umów o wykonanie robót budowlano-montażowych objętych planem inwestycyjnym (Mon. Pol. Nr A—5, poz. 53), celem podniesienia dyscypliny wykonawstwa inwestycyjnego przez właściwe stosowanie kar umownych zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się w życie „Instrukcję w sprawie stosowania kar umownych za niedotrzymanie warunków umowy o wykonanie robót budowlano-montażowych” stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się jednostki podległe Ministrowi Poczty i Telegrafów do stosowania kar umownych we wszystkich przypadkach określonych zarządzeniem Przew. PKPG z dnia 11 stycznia 1952 r.

§ 3. Zobowiązuje się dyrektorów jednostek podległych Ministrowi Poczty i Telegrafów do bezwzględnego wyciągania konsekwencji służbowych w stosunku do pracowników winnych zaniedbania w zakresie wykonania zobowiązań umownych.

§ 4. Zarządzenie obowiązuje od dnia 31 maja 1954 r.

Minister, prof. dr inż. W. Szymanowski

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Ministra P. i T. z dn. 31.V. 1954 r. (Dz. P. i T. Nr 14, poz. 125).

I N S T R U K C J A

w sprawie trybu stosowania kar umownych za niedotrzymanie warunków umowy o wykonanie robót budowlano-montażowych w jednostkach podległych Ministrowi Poczty i Telegrafów.

I. Zasady ogólne.

Podstawę realizacji planów gospodarczych zarówno zamawiającego jak i wykonawcy robót budowlano-montażowych stanowi umowa o wykonanie robót budowlano-montażowych, zawarta na zasadach określonych zarządzeniem Przewodniczącego PKPG z dnia 11 stycznia 1952 r. (Mon. Pol. Nr A—5, poz. 53), oraz przepisami uzupełniającymi. Strony powinny bez-

względnie dążyć do przestrzegania terminowego wykonania zobowiązań określonych umową.

Wykonanie lub nie wykonanie przez każdego z kontrahentów przyjętych w umowie obowiązków wpływa bezpośrednio na wykonanie planów gospodarczych drugiej strony. Np.: nieprzekazanie przez zamawiającego placu budowy uniemożliwia wykonawcy terminowe przystąpienie do robót; — nieterminowy dopływ na budowę dokumentacji projektowo-kosztorysowej powoduje przestoje i hamuje prawidłowy przebieg wykonania przez wykonawcę jego planu produkcyjnego, narażając go równocześnie na poważne straty materialne.

I odwrotnie — niewłaściwe tempo wykonywania robót — hamuje prawidłowy przebieg realizacji procesu inwestycyjnego.

Zaostrzenie dyscypliny inwestycyjnej poprzez stosowanie kar umownych ma na celu polepszenie organizacji wykonawstwa robót, terminowe wykonanie obiektów, obniżkę kosztów wykonawstwa robót oraz terminowy odbiór ukończonych robót itp.

Z uwagi na to bezwzględnie konieczne jest przestrzeganie zasady, aby strona powodująca niewykonanie lub zagrożenie wykonania zadań planowych, tj. strona dopuszczająca się naruszenia dyscypliny umownej, poniosła konsekwencje swego zaniedbania, a ponadto pokryła szkody materialne, jakie powstały dla drugiej strony.

II. Podstawy formalno-prawne i przedmiot kar umownych.

1. W zakresie robót budowlano-montażowych — warunki umowne określające prawa i obowiązki zamawiającego i wykonawcy robót budowlano-montażowych stanowią załącznik Nr 7 w/w zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 11 stycznia 1952 r. Ustaliły one między innymi system kar umownych za niewykonanie zobowiązań umownych między zamawiającym, a wykonawcą.

Zgodnie z postanowieniami rozdziału 8 § 90 do § 97 — załącznika Nr 7 — (sankcje w przypadku niewykonania lub nieterminowego wykonania umowy):

a) wykonawca obowiązany jest do zapłaty zamawiającemu kar umownych w następujących przypadkach:

1) w razie niewykonania umowy w całości lub w części — wykonawca wypłaca zamawiającemu karę umowną w wysokości 10% umownego kosztu niewykonanych robót (§ 90),

2) w przypadku niedotrzymania przewidzianych umową terminów wykonania poszczególnych robót — wykonawca wypłaca zamawiającemu karę umowną w wysokości 0,4% wartości sumy umownej niewykonanych w terminie robót za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i świąt (§ 92),

b) zamawiający obowiązany jest do zapłaty wykonawcy kar umownych w następujących przypadkach:

1) w przypadku niedotrzymania umowy przez zamawiającego z jego winy, lub też w przypadku nie przekazania placu budowy (budynku) — wykonawca ma prawo skreślenia ro-

bót z planu produkcyjnego, zaś zamawiający wypłaca wykonawcy karę umowną w wysokości 5% umownego kosztu nie wykonanych robót (§ 91),

2) w przypadku niedotrzymania przez zamawiającego przewidzianych umową terminów na dostarczenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej; wyposażenia technicznego (sprzętu i urządzeń) oraz na przekazanie zastrzeżonych w umowie materiałów i placu budowy (lub budynków) — zamawiający wypłaca wykonawcy karę umowną w wysokości 0,4% wartości kosztorysowej wstrzymanych robót za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i świąt (§ 93),

3) w przypadku niedokonania w terminie odbioru robót — zamawiający wypłaca wykonawcy karę umowną w wysokości 0,05% wartości kosztorysowej odbieranego obiektu lub jego części (§ 94).

2. Jeżeli poniesiona szkoda przewyższa karę umowną, strona może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych (§ 95).

3. W razie zwłoki wykonawcy w zakresie wykonania robót objętych umową zamawiający może:

a) albo wyznaczyć odpowiedni nowy termin wykonania zobowiązania nie zwalniając wykonawcy od obowiązku uiszczenia stosowanej kary umownej za zwłokę (§ 96),

b) albo wystąpić z wnioskiem o zezwolenie na odstąpienie od umowy i wyznaczenie nowego wykonawcy (§ 12 zarządzenia Przewodniczącego PKPG i § 96 załącznik Nr 7).

4. Ewentualna zgoda właściwej władzy na odstąpienie od umowy nie zwalnia wykonawcy od obowiązku uiszczenia kary umownej (§ 96).

5. W razie zwłoki zamawiającego w zakresie przekazania wykonawcy placu budowy, dostarczenia dokumentacji projektowo-kosztorysowej lub urządzeń, wykonawca może wystąpić o zezwolenie na rozwiązanie umowy, nie zwalniając zamawiającego od obowiązku zapłacenia kary umownej lub odszkodowania za niewykonanie umowy (§ 12 zarządzenia Przewodniczącego PKPG i § 97 zał. Nr 7).

III. Zasady obliczania kar umownych.

1. a) Przez „umowny koszt niewykonanych robót” (§§ 90, 91) lub „wartość sumy umownej niewykonanych w terminie robót” (§ 92) rozumieć należy koszt robót lub ich części określonej w umowie, pozostałej do wykonania w oznaczonym terminie.

b) Jako „wartość kosztorysową wstrzymanych robót” (§ 93) rozumieć należy określoną kosztorysem wartość robót pozostałych do wykonania w momencie powstania podstawy do zastosowania kar, związanych z niedotrzymaniem odnośnego terminu umownego.

2. a) Termin, od którego należy liczyć kary za niewykonanie zobowiązań umownych liczy się od dnia następnego — po dacie ustalonej w umowie dla danego zobowiązania.

b) Obciążenie karami umownymi za niedotrzymanie umownych terminów dostarczenia dokumentacji projektowo-kosztorysowej i wyposażenia technicznego, oraz przekazania zastrzeżonych w umowie materiałów i placu budowy — następuje niezależnie od tego, czy niedotrzymanie w/w terminów umownych spowodowało wstrzymanie rozpoczęcia robót w umownych terminach, czy też nie spowodowało.

c) Kary określone w §§ 90, 91 — pobiera się „jednorazowo”.

d) Karę określoną w § 94 — pobiera się również „jednorazowo”, niezależnie od czasokresu zwłoki.

e) Wielkość kar określonych w §§ 92, 93 — uzależniona jest od czasokresu trwania opóźnienia wykonania zobowiązania umownego.

3. Przykłady obliczania kar.

a) Niewykonanie umowy z winy wykonawcy (§ 90); koszt umowny całości 100.000; nie wykonano robót na 30.000 zł; kara wynosi 10% tj. 3.000 zł.

b) Skreślenie roboty z programu produkcji z winy zamawiającego (§ 91);

koszt umowny całości robót 100.000 zł skreślono roboty na 30.000 zł; kara wynosi 5% tj. 1.500 zł.

c) Niedotrzymanie umownego terminu wykonania roboty (§ 92); wartość sumy umownej robót przewidzianych do wykonania na określony termin — 100.000 zł, a niewykonano na termin tylko część roboty np. o wartości 20.000 zł, to należna kara wynosi przy 10 dniach opóźnienia $10 \times 0,4\% = 4\%$ tj. 800 zł.

d) Niedotrzymanie terminu dostarczenia dokumentacji (§ 93);

1) w przypadku umownego „jednorazowego” dostarczenia dokumentacji:

wartość kosztorysowa robót 100.000 zł,

opóźnienie dostarczenia 10 dni,

należna kara wynosi $10 \times 0,4\% = 4\%$ — tj. 4.000 zł,

2) w przypadku umownego „sukcesywnego” dostarczenia dokumentacji (poszczególnych części) określonych umową; wartość kosztorysowa robót, na które winna być dostarczona dokumentacja (np.):

w terminie umownym 1. I.	na sumę 30.000 zł,
„ „ 1. II.	„ „ 40.000 „
„ „ 1. III.	„ „ 30.000 „

faktycznie dostarczono dokumentację w 1-szym terminie w dniu 4.II. — opóźnienie 28 dni roboczych,

w terminie 2 w dniu 26. III. opóźnienie 45 dni roboczych,

w terminie 3 w dniu 16. IV. opóźnienie 40 dni roboczych

kara umowna za niedotrzymanie terminu dostarczenia I części dokumentacji wynosi $28 \times 0,4\% = 11,2\%$ od sumy 30.000 zł, tj. 3.360 zł,

za niedotrzymanie terminu dostarczenia II części dokumentacji $46 \times 0,4\% = 18,4\%$ od sumy 40.000 zł 7.360 zł,

za niedotrzymanie terminu dostarczenia III części dokumentacji $40 \times 0,4\% = 16,0\%$ od sumy 30.000 zł tj. 4.800 zł.

IV. Terminy ściągania kar umownych.

1. Strona w stosunku do której kontrahent nie wywiązał się z terminów umownych wykonania robót budowlano-montażowych winna dochodzić kar umownych w terminach ustalonych dla fakturowania przejściowego za wykonane roboty budowlano-montażowe.

2. Czasokres ściągania kar umownych w przypadkach zastosowania kar za przekroczenie terminów odnosi się tylko do poszczególnych okresów objętych fakturowaniem tj. półmiesięcznych, a obciążenia wystawia się narastająco, tak, jak w fakturze przejściowej.

3. Powyższe nie dotyczy kar ściąganych jednorazowo (wg §§ 90, 91 i 94), którymi obciążenia dokonuje się jednorazowo.

V. Tryb ściągania kar umownych.

1. W przypadkach kiedy zamawiający i wykonawca są jednostkami resortowymi:

a) zamawiający lub wykonawca, któremu przysługuje zastosowanie kar umownych, zawiadamia stronę przeciwną o zastosowaniu kar z tytułu niedotrzymania warunków umownych.

Zawiadomienie winno odpowiadać wymogom załączonego wzoru Nr 1;

b) kwota z tytułu kar umownych winna być przekazana przelewem bankowym na wskazane konto bankowe w nieprzekraczalnym terminie 6-ciu dni od daty otrzymania zawiadomienia o zastosowaniu kar umownych;

c) jeżeli strona, względem której zastosowano karę umowną, nie godzi się na nią, lub kwestionuje jej wysokość, przysługuje jej odwołanie w terminie dni 6-ciu od daty otrzymania zawiadomienia;

d) spory w zakresie stosowania kar umownych rozstrzygają jednostki nadzorujące bezpośrednio wykonawcę i zamawiającego;

e) jednostki nadzorujące zamawiającego i wykonawcę winny w terminie 6-ciu dni od daty otrzymania odwołania rozstrzygnąć spór;

f) w razie niemożności rozstrzygnięcia sporu w ramach resortu — obowiązuje postępowanie arbitrażowe, za każdorazową zgodą Ministra Poczty i Telegrafów;

g) orzeczenia potwierdzające zastosowanie kar umownych, dokonane według punktu e i f, winny być bezzwłocznie realizowane, lecz nie później niż w terminie 3 dni od daty otrzymania decyzji.

2. W przypadku kiedy jeden z kontrahentów (zamawiający lub wykonawca) jest jednostką pozaresortową:

a) jednostka resortowa zawiadamia jednostkę z poza resortu, co do której zastosowano kary umowne — w tym samym trybie, jak w pkt 1a i b;

b) spory między kontrahentami w zakresie stosowania kar umownych, które nie mogą być załatwione w drodze bezpośredniej, winny być przez jednostkę resortową, kierowane do rozstrzygnięcia w komisji arbitrażowej w terminie 14 dni od daty powstania sporu;

c) należności pieniężne wynikające z orzeczeń zapadłych w postępowaniu arbitrażowym, z prawomocnych nakazów zapłaty, zgody zatwierdzonej przez komisję arbitrażową oraz zarządzeń prezesa komisji arbitrażowej, podlegają pokryciu w drodze wypełnienia przez wierzyciela żądania zapłaty w obowiązującej formie i złożenia go w banku dla siebie właściwym.

VI. Tryb pokrywania kar umownych.

1. Pokrycie kar umownych z tytułu niedotrzymania warunków umownych o wykonanie robót budowlano-montażowych przez zamawiającego — odbywa się ze środków inwestycyjnych (lub kwot na kapitalne remonty).

2. Pokrycie kar umownych z tytułu niedotrzymania warunków umownych o wykonanie robót budowlano-montażowych przez wykonawcę odbywa się w ciężar bankowego rachunku rozliczeniowego wykonawcy.

3. Tryb pokrywania zobowiązań jednostek budżetowych zatwierdzonych orzeczeniem komisji arbitrażowej reguluje zarządzenie Ministra Finansów z dnia 9 lipca 1953 r. (Mon. Pol. Nr. A—70, poz. 846).

4. Wpływy z tytułu kar umownych powinny być ewidencjonowane zgodnie z zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 11.IV. 1953 r. w sprawie ewidencjonowania na rachunkach środków własnych inwestorów, objętych lub rozliczających się z budżetem Państwa, niektórych wpływów pieniężnych i wartości w naturze, przeznaczonych na finansowanie inwestycji scentralizowanych limitowych (Mon. Pol. Nr A—37, poz. 468).

5. Wpływy otrzymane przez wykonawcę z tytułu kar umownych winny być zaliczone na jego rachunek rozliczeniowy.

VII. Odpowiedzialność za poniesione kary umowne.

1. Zgodnie z § 3 zarządzenia, dyrektorzy jednostek podległych Ministrowi Poczty i Telegrafów są odpowiedzialni za dopilnowanie przepisów i zarządzeń dotyczących warunków umownych wykonania robót budowlano - montażowych, a w szczególności dotrzymania terminów umownych rozpoczynania robót — dostarczenia dokumentacji projektowo-kosztorysowej, przekazania placu budowy (budynków), wyposażenia technicznego (urządzeń), terminowego odbioru robót itp.

2. Pracownicy lub zespoły pracowników, którzy przez zaniedbanie obowiązków służbowych przyczynili się do niedo-

trzymania terminów, względnie warunków umownych wykonania robót budowlano-montażowych, a tym samym spowodowali zastosowanie kar umownych, winni ponieść odpowiedzialność za niedotrzymanie terminów umownych, stosownie do obowiązujących zarządzeń w tej sprawie.

VIII. Ewidencja i sprawozdawczość kar umownych.

1. Ewidencję płaconych i stosowanych kar umownych prowadzi zamawiający i wykonawca robót budowlano-montażowych.

Powyższa ewidencja powinna zawierać następujące dane:

- a) przez jaką jednostkę lub w stosunku do jakiej jednostki zostały zastosowane kary,
- b) z jakiego tytułu zastosowano kary umowne,
- c) przyczynę powstania karty umownej,
- d) wysokość kary umownej,
- e) czasokres zastosowania kar umownych,
- f) terminy płatności kar umownych.

2. Zamawiający prowadzi ewidencję kar umownych w swoim pionie inwestycyjnym.

3. Wykonawca prowadzi ewidencję kar umownych w działach wykonawstwa (umów i kosztorysów). Ewidencja w/w jest ewidencją dodatkową i każdorazowe zaewidencjonowanie kar umownych musi odpowiadać zapisom w księgowości finansowej.

4. Na podstawie prowadzonej ewidencji jednostki prowadzące roboty budowlano-montażowe (zamawiający i wykonawcy) są obowiązane składać sprawozdania pisemne swoim jednostkom nadrzędnym o karach umownych zastosowanych i płaconych z tytułu niedotrzymania warunków umownych wykonania robót budowlano-montażowych, podając szczegółowo przyczyny powstania, wysokość poszczególnych kar płaconych i otrzymanych oraz jakie sankcje zastosowano w stosunku do pracowników winnych powstania kar umownych. Sprawozdania te winny być przesyłane do jednostki nadrzędnej do dnia 15 następnego miesiąca za miesiąc ubiegły.

Wzór Nr 1

Do instr. do zarządzenia Ministra P. i T. z dnia 31.5. 1954 r.

m. p. data

Do

.....
.....

Pieczęć firmowa

dot.: zawiadomienia o zastosowaniu kary umownej.

Nawiązując do zawartej z Wami Umowy z dnia .....Nr. .... o wykonaniu robót budowlano-montażowych

(Robota Nr. ....)wniosek inwestycyjny ..... stwierdzamy, że nie zostały dotrzymane następujące warunki umowne: .....

W związku z powyższym, stosownie do postanowień § .....Tymczasowych warunków umownych, stanowiących załącznik Nr 7, do zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 11.I. 1952 r. (Mon. Pol. Nr A-5, poz. 53) obciążamy Was karą umowną

w sumie zł ..... (słownie .....) obliczoną za okres od dnia ..... do dnia ..... w sposób następujący:

- a) suma umowna, stanowiąca podstawę obliczenia kary umownej ..... zł,
- b) stopa procentowa kary umownej ..... % za każdy dzień roboczy (lub jednorazowo) *),
- c) czasokres obejmujący obliczenie kary: ..... dni roboczych *),
- d) kwota kary ..... zł.

Stosownie do postanowień pkt. V Zał. Nr 1 do zarządzenia Ministra P. i T. z dnia 31.V. 1954 r. powyższa kwota winna być pokryta przelewem bankowym w terminie .....dni od daty otrzymania niniejszego, na nasze konto Nr. .... w Banku .....

Gł. Księgowy

(—) .....

DYREKTOR

(—) .....

Kopie otrzymują:

- 1. Bank (płatnika kary umownej)
- 2. Jednostka Nadrzędna Wykonawcy,
- 3. Jednostka Nadrzędna Zamawiającego
- 4. Rozdzielnik wewnętrzny.

126.

Z A R Z Ą D Z E N I E

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 19 czerwca 1954 r.
w sprawie zmiany regulaminu o obsłudze książeczek
oszczędnościowych P. K. O.

§ 1. W celu ułatwienia posiadaczom książeczek oszczędnościowych podejmowania wkładów oszczędnościowych, zwiększa się górną granicę doraźnej wypłaty do 500 zł.

W związku z tym w regulaminie o obsłudze książeczek oszczędnościowych P.K.O. (II. P. 22), ogłoszonym jako załącznik do zarządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 maja 1952 r. (Dz. P. i T. Nr 11, poz. 156) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 6 ust. 1 i ust. 5 pkt. 4 oraz w § 7 ust. 1 wyrazy „300 zł” zastępuje się wyrazami „500 zł”,

2) w dodatku III zatytułowanym „Postanowienia dla posiadaczy książeczek oszczędnościowych” w § 4 — wyrazy „300 zł” zastępuje się wyrazami „500 zł”; w § 4 po ust. 7 wprowadza się nowy ustęp 8 o brzmieniu: „Oddział i Ekspozytura PKO jak również zastępstwo PKO przy GKS, w którym wnoszone były wszystkie wpłaty na książeczkę, wypłaca z książeczki oszczędnościowej niezwłocznie każdą kwotę w granicach stanu oszczędności; natomiast pozostałe placówki (PKO i pocztowe) dokonują wypłat doraźnych do kwoty 500 zł dziennie, a wypłat wyższych po potwierdzeniu stanu oszczędności przez Oddział Rachunkowy Obrotu Oszczędnościowego PKO w Warszawie”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister: wz. W. Billig Podsekretarz Stanu

127.

Z A R Z Ą D Z E N I E

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 11 czerwca 1954 r.
w sprawie zmiany regulaminu o obsłudze książeczek
oszczędnościowych PKO.

§ 1. W celu przyspieszenia ujawniania nieprawidłowych wpisów w książeczkach oszczędnościowych wprowadza się obowiązek notowania na odwrocie dowodu wpłaty i wypłaty — nazwy placówki pt., kwoty i daty dokonania poprzedniej (ostatniej) wpłaty.

W związku z tym w regulaminie o obsłudze książeczek oszczędnościowych PKO (II. P. 22), ogłoszonym jako załącznik do zarządzenia Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 16 maja 1952 r. (Dz. P. i T. Nr 11, poz. 156) wprowadza się następujące zmiany:

1. W § 4 ust. 2 pkt. 4) otrzymuje brzmienie:

„czy wpisy i odciski stempli dziennych na ostatniej stronie rachunkowej w książeczce nie wzbudzają wątpliwości (czy wpisy nie noszą śladów przerabiania, wykrobywania, wywabiania, bądź dopisania cyfr lub słów, czy wpis poszczególnej operacji — tj. data, cyfry i słowa — dokonany jest tym samym charakterem pisma, czy odciski stempli dziennego nie jest podrobione, np. odrysowane lub przekalkowane), jeśli ostatnia strona zawiera jeden wpis lub dwa wpisy — należy skontrolować również poprzednią stronę rachunkową”.

2. W § 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„Jeśli pracownik placówki nie stwierdzi okoliczności, stanowiących przeszkodę do przyjęcia wpłaty, postępuje tak samo jak przy pierwszej wpłacie (poprzedni paragraf), a nadto na odwrocie dowodu wpłaty odnotowuje czytelnie kwotę i datę poprzedniej wpłaty oraz nazwę placówki (ściśle według odciski stempli dziennego), która wpłatę przyjęła. Po dokonaniu tych czynności zwraca książeczkę wpłacającemu”.

3. W § 6 ust. 5 pkt. 1 otrzymuje brzmienie:

„czy wykaz zastrzeżeń w obrocie oszczędnościowym nie zawiera numeru przedłożonej książeczki lub cech stempli dziennych, odcisniętych na ostatniej stronie rachunkowej; jeśli na ostatniej stronie rachunkowej znajduje się jeden lub dwa wpisy — należy skontrolować również poprzednią stronę rachunkową”.

4. W § 6 ust. 5 pkt. 7 otrzymuje brzmienie:

„czy wpisy i odciski stempli dziennych na ostatniej stronie rachunkowej w książeczce nie wzbudzają wątpliwości (czy wpisy nie noszą śladów przerabiania, wykrobywania, wywabiania, bądź dopisania cyfr lub słów, czy wpis poszczególnej operacji — tj. data, cyfry i słowa — dokonany jest tym samym charakterem pisma, czy odciski stempli dziennego nie jest podrobione, np. odrysowane lub przekalkowane), jeśli ostatnia strona zawiera jeden wpis lub dwa wpisy — należy skontrolować również poprzednią stronę rachunkową”.

gólnej operacji — tj. data, cyfry i słowa — dokonany jest tym samym charakterem pisma czy odciski stempli dziennego nie jest podrobione, np. odrysowane lub przekalkowane); jeśli ostatnia strona zawiera jeden lub dwa wpisy — należy skontrolować również poprzednią stronę rachunkową.

Gdy wpis lub stempel dzienny w książeczce wzbudza wątpliwości, należy książeczkę zatrzymać i przesłać z krótkim opisem do Oddziału Rachunkowego Obrotu Oszczędnościowego PKO w Warszawie, a posiadaczowi wydać poświadczenie odbioru. W razie stwierdzenia fałszerstwa należy posiadacza książeczki oddać w ręce milicji obywatelskiej”.

5. W § 6 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„Stan oszczędności wpisuje pracownik placówki również na dowodzie wypłaty, po czym składa na dowodzie podpis i odciska wyraźnie stempel dzienny, a nadto na odwrocie dowodu wypłaty odnotowuje czytelnie kwotę i datę ostatniej wpłaty oraz nazwę placówki (ściśle według odciski stempli dziennego), która wpłatę przyjęła. Jeśli pracownik placówki dokonał wypłaty do rąk osoby upoważnionej przez właściciela książeczki do jednorazowego podjęcia określonej kwoty, przypina lub przykleja upoważnienie do dowodu wypłaty”.

6. W § 7 ust. 7 pkt. 5) otrzymuje brzmienie:

„czy wpisy i odciski stempli dziennych na ostatniej stronie rachunkowej w książeczce nie wzbudzają wątpliwości (czy wpisy nie noszą śladów przerabiania, wykrobywania, wywabiania bądź dopisania cyfr lub słów, czy wpis poszczególnej operacji — tj. data, cyfry i słowa — dokonany jest tym samym charakterem pisma, czy odciski stempli dziennego nie jest podrobione, np. odrysowane lub przekalkowane), jeśli ostatnia strona zawiera jeden wpis lub dwa wpisy — należy skontrolować również poprzednią stronę rachunkową.

Gdy wpis lub stempel dzienny w książeczce wzbudza wątpliwości, należy książeczkę zatrzymać i przesłać z krótkim opisem do Oddziału Rachunkowego Obrotu Oszczędnościowego PKO w Warszawie, a posiadaczowi wydać poświadczenie odbioru. W razie stwierdzenia fałszerstwa należy posiadacza książeczki oddać w ręce milicji obywatelskiej”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister: wz. W. Billig Podsekretarz Stanu

O K Ó L N I K I:

128.

I N S T R U K C J A

o obsłudze sieci telegraficznej łącznicowej
(skomutatywowanej) użytku publicznego.

R o z d z i a ł 1.

Postanowienia ogólne.

§ 1. W centralach telegraficznych miast wojewódzkich oraz miast: w Radomiu i Gdyni, zwanych centralami węzłowymi, zostały zainstalowane łącznice telegraficzne (koncentratory), do których przyłączono placówki pt. (zasadniczo własnego okręgu) posiadające dalekopisy.

§ 2. Zależnie od potrzeb ruchu w centrali zainstalowano jedną lub kilka łącznic, z których każda jest wyposażona w 8 par sznurów łączeniowych. Dla obsługi placówek do łącznicy zostały przyłączone dalekopisy obsługowe, ustawione w bliskości łącznicy a których liczba uzależniona jest od potrzeb ruchu.

Za dalekopis obsługowy uważa się dalekopis przeznaczony do wymiany telegramów z placówkami przyłączonymi do łącznicy.

§ 3. W celu sprawnej wymiany telegramów jak i racjonalnego wykorzystania łącznic, kierować się należy niżej podanymi wytycznymi:

A. Placówki pt.

1) telegramy przeznaczone do placówek własnego okręgu placówki wymieniają bezpośrednio, łącząc się ze sobą poprzez łącznicę centrali węzłowej,

2) telegramy przeznaczone do placówek innych okręgów placówki wydają do swojej centrali węzłowej.

B. Centrale telegraficzne węzłowe.

1) telegramy przeznaczone do placówek innych okręgów centrale węzłowe kierują za pośrednictwem właściwych central węzłowych,

2) w miarę jednak uruchamiania łączy telegraficznych międzycentralowych, centrale węzłowe mogą do placówek innych okręgów wydawać telegramy bezpośrednio.

§ 4. 1. Obsługa łącznic i dalekopisów obsługowych w centralach węzłowych oraz dalekopisów w placówkach pt., w notach i telegramach służbowych i w innej korespondencji służbowej, obowiązana jest posługiwać się ustalonymi skrótami kodowymi (Załącznik 1 do niniejszej instrukcji oraz załącznik 1 do Międzynarodowego Regulaminu Telegraficznego).

2. Użyte w niniejszej instrukcji określenia odpowiadają napisom zamieszczonym w języku niemieckim na łącznicach, a mianowicie:

- Odzew — Abfragen.
- Gasić — Löschen.
- Wtyczka 1 — Stöpsel 1.
- Wtyczka 1 — Stöpsel 2.

R o z d z i a ł 2.

Numeracja placówek na łącznicach.

§ 5. Placówki przyłączone do łącznicy telegraficznej w centrali węzłowej otrzymują na łącznicy numery rozpoznawcze.

§ 6. Węzłowe centrale telegraficzne oznacza się liczbą dwucyfrową, od 10 do 29 włącznie. Numeracja placówek będzie pięciocyfrowa; pierwsze dwie cyfry określają centralę, do której dana placówka jest przyłączona, a dalsze trzy cyfry określają placówkę.

Dla placówek każdej centrali węzłowej przeznaczono 200 numerów.

Zgodnie z powyższym obowiązuje następująca numeracja placówek pt.:

Warszawa	10001	do	10200
Białystok	12001	do	12200
Lublin	13001	do	13200
Rzeszów	14001	do	14200
Radom	15001	do	15200
Kielce	16001	do	16200
Kraków	17001	do	17200
Stalinogród	18301	do	18500
Opole	19001	do	19200
Łódź	20001	do	20200
Wrocław	21001	do	21200
Zielona Góra	22001	do	22200
Poznań	23001	do	23200
Szczecin	24001	do	24200
Bydgoszcz	25001	do	25200
Koszalin	26001	do	26200
Gdańsk	27001	do	27200
Olsztyn	28001	do	28200
Gdynia	29001	do	29200

§ 7. Placówka, której dalekopisy przyłączone są do więcej, niż jednej centrali węzłowej, będzie miała tyle numerów kierunkowych, do ilu central jest przyłączona, a tyle numerów ile dalekopisów. Placówki przyłączone do centrali automatycznej w Stalinogrodzie, przy nawiązywaniu połączeń używają ostatnich trzech cyfr.

§ 8. Numery od 10201 do 11999 w Warszawie, od 18001 do 18300 i od 18501 do 18999 w Stalinogrodzie oraz od 12201 do 12999 w Białymstoku, od 13201 do 13999 w Lublinie itd., zarezerwowane są dla sieci telex.

§ 9. Odębność trzech ostatnich cyfr w numeracji placówek centrali w Stalinogrodzie wynika z wprowadzonej już wcześniej i stosowanej numeracji placówek przyłączonych do centrali automatycznej.

§ 10. W każdej centrali węzłowej na łącznicach należy zamieścić wkładki z numerowymi oznaczeniami odpowiadającymi zasadom podanej numeracji. Wobec tego jednak, że okienka do wkładek umieszczone nad gniazdkami łącznicy mają stosunkowo małe wymiary, placówki na wkładkach oznaczać się będzie trzycyfrowymi numerami, np. placówkę okręgu warszawskiego Nr 10121 oznaczy się numerem 121.

§ 11. Numerację gniazdek na łącznicach należy przeprowadzić w następujący sposób:

1. Gniazdką pierwszej listwy od dołu na każdej łącznicy, poczynając od lewej strony, przeznaczona jest dla oznaczeń dalekopisów obsługowych. Oznaczenia te wyraża się w formie ułamka, którego licznik stanowi numer danej centrali węzłowej, a mianownik — numer stanowiska obsługowego, np. dalekopis pierwszy na pierwszej łącznicy w centrali Łódź, będzie oznaczony numerem 20/1, a dalekopis ostatni na tej łącznicy — np. numerem 20/5. Na łącznicy drugiej dalekopis pierwszy

będzie oznaczony, np. numerem 20/6, tj. numerem kolejnym przypadającym po ostatnim numerze dalekopisu na łącznicy pierwszej — itd.

2. Pozostałe wolne gniazdką pierwszej dolnej listwy przeznaczona jest dla wielokrotności łączy międzymiastowych lub linii pośredniczących do innych łącznic i ewentualnie dla placówek pt. danego okręgu (własnych).

3. Gniazdką drugiej od dołu listwy przeznaczona jest wyłącznie dla placówek pt. danego okręgu.

4. Gniazdką górnej listwy przeznaczona jest dla łączy międzywęzłowych i ewentualnie dla placówek danego okręgu. Pierwsze z lewej strony gniazdko tej listwy otrzymuje najmniejszy numer dołączonej centrali, np. w Białymstoku łączy do Warszawy powinno być umieszczone na tej listwie jako pierwsze (10), a następnie ewentualnie Lublin (13), Rzeszów (14) itd.

5. Oznaczenia łączy międzywęzłowych, załączonych do łącznicy wyraża się w formie ułamka, w którego liczniku podaje się numer dwucyfrowy odpowiadający numerowi centrali docelowej, a w mianowniku numer porządkowy łączy w danej relacji, np. w centrali w Warszawie łączy do Białegostoku będzie miało numer 12/1 (o ile jest tylko jedno), łączy do Wrocławia numer 21/1, 21/2 (o ile są dwa) itd. Odpowiednie oznaczenie tych łączy w centrali w Białymstoku będzie 10/1, we Wrocławiu 10/1 i 10/2 itd.

6. Dalekopisy odzewowe oznacza się numerem centrali, który po kresce ułamkowej uzupełnia się kolejnymi literami alfabety, odpowiednio do liczby dalekopisów. Pierwszy dalekopis, chociaż byłby tylko w danej centrali jeden, otrzymuje literę A.

Przykład: 10/A, 10/B, 10/C, 28/A.

7. Numerację placówek własnego okręgu rozpoczyna się od numeru 001.

8. Na każdej następnej łącznicy numerację gniazdek zaczyna się od numeru następującego po ostatnim numerze na łącznicy poprzedniej.

§ 12. 1. Z uwagi na to, że w niektórych centralach w eksploatacji są dwa rodzaje dalekopisów, które nie mogą ze sobą współpracować, tj. dalekopisy odpowiadające zaleceniom C. C. I. T. i dalekopisy radzieckie ST—35 i ST—39 — dalekopisy odzewowe i obsługowe w tych centralach winny być również dwóch rodzajów (ST i znormalizowane). Dalekopisy te winny być rozmieszczone na pierwszej dolnej listwie.

2. Okienka nad gniazdkami dalekopisów ST należy zabarwić przezroczystym czerwonym tuszem lub zastosować inne odpowiednie oznaczenie.

§ 13. 1. Znamię centrali telegraficznej składa się z 19 następujących po sobie znaków, a mianowicie:

- znak „litery”
- znak „litery”

..... }
 ..... } 11 znaków literowych
 ..... } składających się na nazwę
 ..... } centrali

- znak „cyfry”
- 2 cyfry kierunkowe centrali
- znak kreski ułamkowej
- znak „litery”
- litera dalekopisu odzewowego.

W przypadku gdy nazwa centrali nie zawiera 11 znaków, wolne miejsca wypełnia się znakiem „litery”.

Przykłady:

- 1) Znamię centrali telegraficznej w Warszawie:
lit. lit. WARSZAWA lit. lit. lit. cyfry 10/ lit. A.
- 2) Znamię centrali telegraficznej w Stalinogrodzie:
lit. lit. STALINOGRÓD cyfry 18/ lit. B.

2. Znamię dalekopisu obsługowego składa się z 19 następujących po sobie znaków, a mianowicie:

- znak „litery”
  - znak „litery”
- ..... }
 ..... } 10 lub 11 znaków składających
 ..... } się na nazwę centrali

- znak „cyfry”
- 2 cyfry kierunkowe centrali
- znak kreski ułamkowej
- 1 lub 2 cyfry numeru dalekopisu obsługowego
- znak „litery”

Przykłady:

- 1) Dalekopis obsługowy 12 w Warszawie
lit. lit. WARSZAWA lit. lit. cyfry 10/12 lit.
- 2) Dalekopis obsługowy 4 w Zielonej Górze
lit. lit. ZIELONA GÓRA cyfry 22/4 lit.
3. Znamię dalekopisu placówki składa się z 19 następujących po sobie znaków, a mianowicie:
znak „litery”
znak „litery”
.....
.....
.....
.....
.....
znak „cyfry”
5 lub 7 cyfr numeru placówki.

W przypadku gdy nazwa placówki nie zawiera 8 lub 10 znaków literowych, wolne miejsca wypełnia się znakiem „litery”. Jeżeli nazwa placówki zawiera więcej niż 8 lub 10 znaków odrzuca się końcowe litery, począwszy od 9 lub 11-ej.

Nazwy złożone z dwóch lub więcej wyrazów zastępuje się skrótami wyrazów, składających się na pełną nazwę placówki.

Przykłady:

- 1) Znamię placówki Piotrków Trybunalski
lit. lit. PIOTRKÓWTR cyfry 20050 lit.
- 2) Znamię placówki Aleksandrów Kujawski:
lit. lit. ALEKSKUJ cyfry 25031/7 lit.
4. Znamiona placówek podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd Telefonii i Telegrafii.

R o z d z i a ł 3.**Wymiana telegramów za pośrednictwem łącznic telegraficznych.****Centrala węzłowa — Stanowisko kierowniczo-kontrolne.**

§ 14. Zadania personelu kierowniczo-kontrolnego podają zarządzenia ogłoszone w Dziennikach P. i T. z 1952 r. Nr 15, poz. 218 i Nr 19, poz. 281. W związku zaś z eksploatacją łącznic telegraficznych dodatkowo przypadają temu personelowi następujące zadania:

- 1) dbanie o równomierne obciążenie poszczególnych stanowisk dalekopisowych i łącznic oraz ustalanie obsad zależnie od ruchu;
- 2) nadzór nad prawidłowym przebiegiem czynności związanych z wykonywaniem połączeń przez stanowisko łączeniowe;
- 3) zapobieganie blokowaniu łączy przez telegrafistki;
- 4) nadzór nad sortownicą, aby nie zalegały telegramy przeznaczone do wydania placówkom, które wskutek słabego ruchu zgłaszają się zbyt rzadko na łącznicy;
- 5) zwracanie specjalnej uwagi na stanowisko dalekopisu włączonego do centrali automatycznej w Stalinogrodzie. Bez względu na usuwanie należy wszelkie przestoje w pracy po nawiązaniu połączenia, a w miarę możliwości korzystać (zwłaszcza w przypadkach większej liczby telegramów do jednej placówki) z automatycznego nadajnika i dziurkarki.

Stanowisko dalekopisu włączonego do centrali automatycznej w Stalinogrodzie.

§ 15. Nawiązywanie połączeń poprzez centralę automatyczną odbywa się w następujący sposób:

1. Placówka wzywająca.

- 1) naciska przycisk AT w przystawce zdalnego wybierania. Ukazanie się białego pola w okienku wskaźnika oznacza zgłoszenie się centrali automatycznej w Stalinogrodzie;
  - 2) wybiera tarczę numerową przystawki zdalnego wybierania ostatnie trzy cyfry numeru placówki wzywanej. Przed ukazaniem się białego pola we wskaźniku nie wolno wybierać numeru.
- Ruszenie własnego dalekopisu oznacza nawiązanie połączenia.

Jeżeli dalekopis stacji wzywającej ruszy, a następnie zatrzyma się, oznacza to, że dalekopis wzywanej placówki lub centrali w danej chwili jest zajęty. W tym wypadku, po upływie pewnego czasu, należy ponownie próbę połączenia;

- 3) naciska klawisz „KTO TAM” („WER DA”) w rejestrze literowym. Jeżeli nie otrzyma w odpowiedzi znamienia wzywanej stacji, wydaje w rejestrze literowym skrót SVP IND;
- 4) wydaje znamię swej stacji;
- 5) przystępuje do wydawania własnych telegramów, kończąc wydawanie znakiem +?, co oznacza żądanie potwierdzenia odbioru wydanych telegramów;
- 6) odbiera od wezwanej stacji jej telegramy;
- 7) po otrzymaniu znaku +?, daje w przepisowej formie potwierdzenie odbioru i skrót FIN (koniec pracy) oraz odbiera potwierdzenie końca pracy znakami ++;
- 8) rozłącza się, naciskając przycisk ST w przystawce zdalnego wybierania. Dalekopis zatrzymuje się.

2. Placówka wzywana.

- 1) po ruszeniu dalekopisu wydaje znamię swej stacji i w odpowiedzi otrzymuje znamię stacji wzywającej;
- 2) odbiera telegramy;
- 3) potwierdza ich odbiór, po otrzymaniu znaku +?;
- 4) wydaje własne telegramy, kończąc ich wydawanie znakiem +?;
- 5) odbiera potwierdzenie na wydane telegramy;
- 6) wydaje potwierdzenie końca pracy ++;
- 7) rozłącza się, naciskając przycisk ST w przystawce zdalnego wybierania. Dalekopis zatrzymuje się.

§ 16. W przypadku złej pracy stacja wzywająca i wzywana, po wydaniu odpowiednich skrótów kodowych, wyłącza się, naciskając przycisk ST. Naciska przycisk AT, a po otrzymaniu znaku zgłoszenia się centrali, wybiera tarczą numerową numer ustalony przez centralę automatyczną w Stalinogrodzie i przeprowadza regulację dalekopisu lub też wybiera inny ustalony numer i sprawdza łączy między centralą automatyczną a swoim dalekopisem.

§ 17. Regulację dalekopisu przeprowadza obsada dalekopisu lub dyżurny personel techniczny. Jeżeli wyniki prób będą dodatnie, placówka wywołująca po upływie pewnego czasu ponawia próby nawiązania połączenia z placówką, do której ma do wydania telegramy.

§ 18. O złej jakości łączy obsługa dalekopisu winna niezwłocznie zawiadomić personel techniczny i kontrolę.

§ 19. Uszkodzenia i wyniki stąd przestoje należy notować w dzienniku przebiegu służby.

§ 20. Wydawanie telegramów, w miarę możliwości, winno odbywać się przy pomocy taśmy perforowanej i automatycznego nadajnika.

§ 21. Nie wolno przetrzymywać (blokować) połączenia bez pracy.

Stanowisko łączeniowe na łącznicy.

§ 22. Do zasadniczych obowiązków stanowiska łączeniowego należy:

- 1) szybkie zgłaszanie się na sygnały wywoławcze, wykonywanie połączeń, a po otrzymaniu sygnału zakończenia pracy natychmiastowe rozłączenie;
- 2) w miarę możliwości pomoc stanowiskom obsługowym w wymianie telegramów za pomocą dalekopisu odzewowego;
- 3) prowadzenie dziennika pracy łącznicy i ewentualnie dziennika dalekopisowego;
- 4) powiadamianie kontroli i ewentualnie personelu technicznego o uszkodzeniach łączy lub dalekopisów i łącznicy;
- 5) rola dyspozytora ruchu na danej łącznicy.

§ 23. Obsługa łącznicy porozumiewa się z obsługą własnych dalekopisów obsługowych, zależnie od warunków miejscowych, bądź ustnie, bądź przy użyciu dalekopisu odzewowego, (względnie odzewowych, gdzie są dalekopisy różnych systemów). Za dalekopis odzewowy uważa się dalekopis przeznaczony zasadniczo do porozumiewania się obsługi łącznicy z placówkami.

§ 24. 1. Przy łącznicach w miejscu najdogodniejszym dla obsługi dalekopisów powinna znajdować się pomocnicza szafka przegródkowa dla telegramów, przeznaczonych do wydania, a przyniesionych z segregacji ogólnej.

2. W centralach o mniejszym ruchu może być prowadzony tylko jeden dział segregacji, tj. przy łącznicy.

3. Liczba przegródek szafki winna odpowiadać liczbie przyłączonych do danej centrali placówek.

4. Nad przegródkami należy umieścić numery rozpoznawcze i nazwy placówek.

§ 25. 1. Dziennik pracy na łącznicy prowadzi się według następującego wzoru:

Dziennik pracy
łącznicy telegraficznej

(Nazwa placówki)

Miesiąc . . . . . 195 . . . r.

Nazwa (Nr rozp.) placówki wzywającej i ew. przyczyna późniejszego połączenia—skrótem	Godz. min.		Nazwa (Nr rozp.) placówki wzywanej lub Nr włączonego stanowiska obsługowego	Nazwa (Nr rozp.) placówki wzywającej i ew. przyczyna późniejszego połączenia—skrótem	Godz. min.		Nazwa (Nr rozp.) placówki wzywanej lub Nr włączonego stanowiska obsługowego
	zgłoszenia	połączenia			zgłoszenia	połączenia	
1	2	3	4	1	2	3	4

2. W dzienniku pracy łącznicy zgłoszenia placówek notuje się tylko w przypadkach gdy:

- 1) placówka wzywana lub wszystkie dalekopisy obsługowe są zajęte;
- 2) brak wolnej pary sznurów dla wykonania połączenia.
3. Połączeń udziela się ściśle w kolejności zgłoszeń placówek.

4. W rubr. 1, oprócz nazwy placówki wzywającej i jej numeru rozpoznawczego, podaje się, używając skrótów kodowych, przyczynę późniejszego wykonania połączenia, np.:

- OCC — placówka wzywana zajęta,
- TPR OCC — dalekopis obsługowy zajęty,
- DER — uszkodzenie,
- NC — brak wolnego łącza lub wolnej pary sznurów.

5. Rubr. 1, 2 i 4 wypełnia się w chwili przyjęcia zgłoszenia, a rubr. 3 — w chwili wykonania połączenia.

Wykonywanie połączeń na łącznicach.

A. Łączenie dalekopisów obsługowych z placówkami przyłączonymi do własnej centrali.

§ 26. Troska o wydanie w terminie kontrolnym telegramu do placówki pt., która z braku telegramów w kierunku odwrotnym nie zgłasza się do centrali, należy do obsługi łącznicy lub do kontrolera ruchu, zależnie od regulaminu wewnętrznego.

§ 27. 1. Celem uzyskania połączenia wolnego w danej chwili dalekopisu obsługowego z placówką, do której należy wydać telegramy, obsługa łącznicy, przy przełączniku w położeniu środkowym, wkłada pierwszą od strony łącznicy wtyczkę wolnej pary sznurów w gniazdko dalekopisu obsługowego, a drugą wtyczkę tej samej pary w gniazdko wzywanej placówki, co powoduje uruchomienie obu dalekopisów.

2. Obsługa dalekopisu obsługowego postępuje dalej zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1 od punktu 3 do końca, a obsługa placówki — zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 2.

3. Placówki, posiadające dalekopisy zaopatrzone w znamiennik, oznaczone są gwiazdką w spisie placówek posiadających dalekopisy.

4. Zakończenie pracy sygnalizuje zapalenie się czerwonej lampki w obwodzie sznura użytego do połączenia. Obsługa łącznicy po upewnieniu się, że obsługa dalekopisu rzeczywiście ukończyła pracę i że zapalenie się lampki sygnalizacyjnej nie było przypadkowe, rozłącza dalekopis obsługowy z placówką, wyciągając z gniazdek obie wtyczki i zwalnając parę sznurów użytą do połączenia.

B. Łączenie dalekopisów placówek z dalekopisami obsługowymi własnej centrali telegraficznej.

§ 28. 1. Zapalenie się lampki wywoławczej na łącznicy nad gniazdkiem placówki oznacza wywoływanie centrali ze strony placówki.

2. Obsługa łącznicy:

- 1) pierwsza (licząc od łącznicy) pierwszą wtyczkę wolnej pary sznurów połączeniowych umieszcza w gniazdku wywołującej placówki;
- 2) przełącznik użytej do łączenia pary sznurów połączeniowych przechyla do siebie w położenie „odzew”;

3) wyzwała nadajnik znamionowy dalekopisu odzewowego, lub jeśli dalekopis nie ma nadajnika znamionowego — wydaje znamie centrali ręcznie;

4) po otrzymaniu zgłoszenia placówki (znamienia), drugą wtyczkę użytej pary sznurów połączeniowych umieszcza w gniazdku wolnego w danej chwili dalekopisu obsługowego.

3. Obsługa placówki postępuje dalej zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1 punkt 5 — do końca, a obsługa dalekopisu obsługowego — zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 2, od pkt. 2 do końca.

4. W przypadku zajętości dalekopisów obsługowych lub braku wolnych sznurów, dla zgłoszenia używa się pary rezerwowej, zawiadamiając placówkę przepisowymi skrótami TPR OCC, MOM (minut . . . .) albo RAP.

5. Z chwilą zapalania się czerwonej lampki w obwodzie sznura połączeniowego, przełącznik danej pary sznurów obsługujący przechyla na krótko od siebie w położenie „gasić”. Jeżeli czerwona lampka po zwolnieniu przełącznika zapala się powtórnie, jest to oznaką ukończenia pracy. Obsada łącznicy zwalnia sznur połączeniowy, wyciągając wtyczki z gniazdek. Jeżeli po zwolnieniu przełącznika czerwona lampka nie zapali się powtórnie, należy przełącznik przechylić do siebie do położenia „odzew” i przez kilkunastosekundową obserwację stwierdzić, czy korespondencja jest nadawana.

C. Łączenie placówek własnej centrali.

§ 29. 1. Z chwilą zapalania się lampki wywoławczej nad gniazdkiem placówki, obsługa łącznicy postępuje jak podano w § 28 ust. 2, pkt. 1 — 3 włącznie i po otrzymaniu zgłoszenia placówki — drugą wtyczkę użytego do połączenia sznura połączeniowego umieszcza w gniazdku wzywanej placówki. Przełącznik pośredniczący (przełącznik z białą główką, przedostatni z prawej strony) przechyla ku sobie, w położeniu „wtyczka 2”, po czym:

- 1) na dalekopisie odzewowym naciska klawisz „cyfry”, a następnie „KTO TAM?”. Jeśli nie przyjęto znamienia placówki wzywanej, nadaje SVP IND;
- 2) po odebraniu bez błędu znamienia placówki wzywanej, przełącznik pośredniczący ustawia w położeniu środkowym;
- 3) wydaje skrót DF;
- 4) przełącznik użytej pary sznurów połączeniowych ustawia w położeniu środkowym.

2. Placówki przy wymianie korespondencji stosują się do postanowień § 15 ust. 1 od pkt. 5 do końca i ust. 2 od pkt. 2 do końca.

3. Jeżeli wzywana placówka jest zajęta, zawiadamia się placówkę wzywającą odpowiednim skrótem, jednocześnie wciągając zgłoszenie do dziennika pracy. Podobnie postępuje się w przypadku uszkodzenia łącza lub dalekopisu placówki wzywanej.

D. Łączenie dalekopisu obsługowego własnej centrali z dalekopisami lub placówkami innych central.

§ 30. Obsługa łącznicy wywołuje centralę telegraficzną, do której jest przyłączona placówka wzywana. W tym celu:

1) umieszcza pierwszą wtyczkę wolnej pary sznurów w gniazdku łącza międzycentralowego i przechyla przełącznik sznurowy w położenie „odzew”. Z chwilą włożenia wtyczki nad gniazdkiem zapala się lampka zgłoszeniowa, która gaśnie z chwilą zgłoszenia się obsady wzywanej centrali. Obsługa wzywanej łącznicy zgłasza się swoim znamieniem;

2) po zgłoszeniu się obsługi wzywanej centrali, obsługa centrali wzywającej wydaje na swym dalekopisie odzewowym numer pełny placówki wzywanej, np. SVP 20194, lub jeśli żąda się połączenia z dalekopisem obsługowym centrali — SVP TPR i oczekuje na skrót wykonania połączenia (DF);

3) po otrzymaniu skrótu DF umieszcza drugą wtyczkę w gniazdku odpowiedniego dalekopisu obsługowego, ustawiając jednocześnie w położeniu środkowym przełącznik użytej pary sznurów połączeniowych.

Stanowisko dalekopisu obsługowego.

§ 31. Do zasadniczych obowiązków tego stanowiska należy:

- 1) wymiana telegramów z placówkami włączonymi na dalekopis obsługowy;
- 2) ścisła współpraca z obsługą łącznicy;
- 3) prowadzenie dziennika dalekopisowego;
- 4) natychmiastowe zgłaszanie kontroli o stwierdzonych uszkodzeniach;
- 5) utrzymywanie stanowiska w należyтым porządku i czystości;
- 6) zabieranie z odpowiedniej przegródki sortownicy telegramów do wydania placówce, z chwilą gdy dana placówka zostanie załączona na dalekopis obsługowy. W godzinach silnego ruchu, gdy wymaga tego potrzeba, należy jednak wyznaczyć w tym celu specjalnego łącznika.

§ 32. Dziennik dalekopisowy prowadzi się w sposób obowiązujący na stanowiskach łączy sztywnych.

§ 33. 1. Na każdym dalekopisie obsługowym dla telegramów odtelografowanych prowadzi się miesięczną numerację bieżącą (Loc).

2. Numer bieżący umieszcza się w prawym górnym rogu każdego telegramu przeznaczonego do wydania.

3. Numer bieżący odtelografowuje się przed nagłówkiem telegramu w formie ułamka, którego licznik zawiera numer bieżący, a mianownik — numer danego stanowiska obsługowego.

4. Za zgodność numeracji bieżącej na stanowisku obsługowym odpowiedzialny jest wyłącznie pracownik dyżurny danego stanowiska, a nie placówki odbierającej telegramy.

§ 34. Potwierdzenie odbioru telegramów na dalekopisach przyłączonych do łącznic telegraficznych, sporządzanie bilansów dziennych i uzgadnianie przekazów telegraficznych (=MDT=), prowadzi się w trybie ustalonym dla stanowiska łączy sztywnych.

§ 35. 1. Przy wymianie korespondencji z placówkami obsługa stanowiska dalekopisu obsługowego postępuje zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1, od punktu 3 do końca i § 15 ust. 2.

2. Uruchomienie dalekopisu obsługowego jest dla obsługi sygnałem, że dalekopis został połączony z placówką (wzywającą lub wzywaną). Po wymianie znamion, obsługa dalekopisu przystępuje do wymiany telegramów z załączoną placówką.

3. Wymianę telegramów zasadniczo rozpoczyna wzywający. Przy wymianie obowiązuje kolejność zależnie od rodzaju telegramu, podana w Regulaminie Telegraficznym, oraz praca na przemian lub seriami, zależnie od liczby telegramów.

4. Obsługa dalekopisów, otrzymująca treść zniekształconą (wzywająca na taśmie kontrolnej, wzywana na taśmie odbiorczej) po wydaniu odpowiednich skrótów kodowych naciska przycisk ST (rozłącza się).

Następnie naciska przycisk AT i prosi obsługę łącznicy o „dalekopis na próbę”. Obsada łącznicy umieszcza wtyczkę sznura połączeniowego w gniazdku danego dalekopisu, obsada zaś dalekopisu obsługowego przepisuje dalekopis na siebie i zależnie od wyników próby podejmuje dalszą pracę lub zgłasza kontroli uszkodzenie. W przypadku ustnego porozumiewania się między obsługą dalekopisu i obsługą łącznicy, prośbę o włączenie dalekopisu na próbę kieruje się bezpośrednio.

Placówka p. t. posiadająca dalekopis przyłączony do centrali telegraficznej.

§ 36. Do zasadniczych obowiązków obsługi dalekopisu w placówce należy:

- 1) natychmiastowe zgłaszanie się dalekopisem na sygnały wzywające do pracy;
- 2) wydawanie i odbiór telegramów dalekopisem;
- 3) prowadzenie dziennika dalekopisowego;
- 4) powiadamianie obsługi technicznej o uszkodzeniach;
- 5) utrzymywanie stanowiska dalekopisowego w należyтым porządku i czystości.

§ 37. Jeżeli obsługa dalekopisu pełni jednocześnie inne dodatkowe czynności, to czynności te w żadnym wypadku nie mogą tak pochłaniać czasu obsłudze, aby utrudniały natychmiastowe jej zgłoszenie się do pracy na wezwanie na dalekopisie lub wydanie w czasie kontrolnym własnego telegramu.

§ 38. Nie wolno wymieniać telegramów telefonem z placówką, z którą jest czynne połączenie dalekopisowe.

§ 39. Prowadzenie dziennika dalekopisowego, potwierdzanie odbioru telegramów i uzgadnianie telegramów przekazowych (=MDT=) powinno się odbywać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 40. Dla telegramów odtelografowanych placówka prowadzi bieżącą numerację miesięczną (LOC) zgodnie z postanowieniami § 33 ust. 2 — 4, jednakże numer bieżący nie posiada mianownika.

§ 41. 1. Przy zgłaszaniu się dalekopisem placówka postępuje zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 2.

2. W celu uzyskania połączenia z inną placówką lub dalekopisem obsługowym własnej centrali węzłowej obsługa dalekopisu w placówce:

- 1) naciska przycisk AT przystawki zdalnego włączania;
- 2) po ruszeniu dalekopisu i otrzymaniu znamienia centrali, wydaje ręcznie lub automatycznie znamie własnego dalekopisu;
- 3) prosi o połączenie z dalekopisem obsługowym skrótem SVP TPR lub placówką, podając jej pełny numer, np. SVP 27021;
- 4) wymienia znamiona z dalekopisem obsługowym centrali lub placówki wzywanej;
- 5) dalej postępuje zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1 od punktu 5 do końca.

§ 42. W przypadku stwierdzenia zaburzeń w odbiorze lub nadawaniu telegramów, należy o tym powiadomić personel techniczny konserwujący urządzenia telegraficzne placówki.

§ 43. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Nr TE 605/K z dnia 11 maja 1953 r. w sprawie wymiany telegramów na telegraficznej sieci łącznicowej.

Załącznik 1.

W korespondencji służbowej pomiędzy centralami i abonentami używa się następujących skrótów kodowych:

BK	rozłączam
CFM	potwierdzenie
COL	sprawdzenie
CRV	jaki odbiór
DER	uszkodzenie
DF	jesteście połączeni z żądanym abonentem
FIN	nie mam więcej do wydania
FS	dosłać adresatowi
G	możecie nadawać
KONF	połączenie konferencyjne
MNS	minuty
MOM	czekajcie, oczekiwanie
MP	doręczyć do rąk własnych
NA	korespondencja do tego abonenta nie jest dopuszczona
NC	nie ma obwodów
NK	żądane połączenie wykonać w kolejności zgłoszenia
NP	wzywany nie jest, albo nie jest już abonentem

OCC	abonent jest zajęty
OK	zgoda
P*)	przerwicie wydawanie
QOK	czy zgadzacie się?
R	otrzymany
RAP	wywołam was powtórnie
RM	odbiór zły
RPT	powtórzenie
RPTAA	„ wszystko co następuje po .....
RPTWA	„ wyraz po .....
SVP	proszę
SVP IND	proszę podać nazwę swej stacji
TAX	jaka jest opłata
TEST SVP	proszę przesłać telegram próbny
THRU	jesteście połączeni ze stanowiskiem telex
TLX	telex
TPR	dalekopis
W	wyraży
E E E	błąd

*) Powtarza się aż do przerwania nadawania.

129.

KOMUNIKATY:

Uzupełnienie spisu władz i urzędów.

W spisie władz i urzędów uprawnionych do opłacania listów i kartek pocztowych znaczkami pocztowymi do opłaty przesyłek urzędowych, stanowiącym załącznik do Dziennika P. i T. Nr 9 z 1953 r., dopisuje się na końcu:

w poz. 2 „Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa — Łódź,

w poz. 18 „Biuro Akcji Specjalnych w Zgorzelcu,

Dom Opieki dla Dorosłych w Zgorzelcu”.

130

Kurs przeliczenia kwot przekazowych w obrocie międzynarodowym.

Przy przyjmowaniu przekazów pocztowych w obrocie ze Szwajcarią obowiązuje od dnia 15 czerwca br. następujący kurs przeliczenia:

100 fr. szw. = 93, 30 zł.

Adres Redakcji i Administracji: Ministerstwo Poczty i Telegrafów, Warszawa, Plac Małachowskiego 2.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe P.K.O. Nr I-3000.

Prenumerata: rocznie 42 zł, półrocznie 25 zł 20 gr, kwartalnie 16 zł 80 gr. Cena pojedynczych egzemplarzy do 2 kartek 90 gr. za każdą następną kartkę 30 gr.

Nakład: 10.000 egz. Format A4. Papier 61×86, druk. VII kl., gramatura 60 g. Arkuszy druku 1/4.

Rękopis otrzymano: 28.VI. 1954 r.

Druk ukończono: 29.VII. 1954 r.

